Piątek, 16 marca 1948

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 558-53; 585-18; — Telefon administracji 587-60; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

Dziś 6 stron

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 85 | Kraków | Rok 57

Autor „planu M" kozłem ofiarnym kliki Forrestalla

Marshall ustąpi z Dep. Stanu?

Bankructwo dotychczasowej polityki zagranicznej USA zarysowuje się coraz wyraźniej

NOWY JORK. (TELEPRESS) — Istnieje możliwość ustąpienia ministra Spraw Zagranicznych USA, Marshalla. Mimo, że „program odbudowy Europy" nosi jego imię, i mimo, że generał Marshall skłania się do programu obozu podżegaczy wojennych nie należy on jednak do t. zw. „kliki Forrestal'a". Klika ta uważa, że Marshall zbyt opieszale dmie w surmy bojowe.

Dlatego też jest rzeczą możliwą, że minister obrony — Forrestal, lub ktoś z jego kliki (być może gen. Draper, b. szef Wydziału Gospodarczego amerykańskiego Zarządu Wojskowego w Niemczech) zastąpi Marshalla w Departamencie Stanu. Wydaje się bowiem, że w amerykańskim MSZ-cie Marshall przestał już być panem sytuacji.

Upadek „mistyki" Kennan'a, z którą Marshall był związany, będzie widomym wytłumaczeniem ustąpienia sekretarza stanu, gdy ono nastąpi. „Komitet Planowania Politycznego" Kennan'a w Departamencie Stanu zdyskontował koncepcje [illegible] Marshalla użycia bomby atomowej jako narzędzia w „polityce ujarzmienia świata" i obiecał, że polityka ta sama zastraszy ZSRR. Ponieważ jednak Związek Radziecki wcale się nie przestraszył, lecz wprost przeciwnie — dokonał cudu w dziedzinie odbudowy od chwili zakończenia [illegible] polityka Marshalla — Kennan'a [illegible] wyraźniej zawiodła i to w przede dniu wyborów w USA.

Jakimi osiągnięciami [illegible] się wykazać marshallowska polityka „[illegible] wów"? Wszystko, czym się mogą wykazać Marshall i militaryści, to długa lista niepowodzeń: począwszy od Chin, aż do Palestyny, od Grecji do Czechosłowacji, a w najbliższym czasie — Włoch. Zamiast „powstrzymania postępów komunizmu", doktryna Trumana i plan Marshalla [illegible] przyśpieszy [illegible] go rozwój, ponieważ postępowe [illegible] menty w Europie i Azji zmobilizowały swe siły w obliczu zdeklarowanego wroga.

Walter Lippman pisze obecnie: „Wojna nerwów zakończyła się i USA ją przegrały".

Ostatnie wiadomości o tym, że armia USA nadal sprawować będzie kontrolę nad Zachodnimi Niemcami na czas nieograniczony, stanowi jeszcze jeden dowód fiaska polityki Waszyngtonu. Dlatego też wielka finansjera amerykańska musi mieć kozła ofiarnego, którego możnaby uczynić winnym całego łańcucha niepowodzeń awanturniczej polityki Wall Street'u. Kapitaliści postanowili przeto, że gen. Marshall zostanie tym kozłem ofiarnym.

Internowani hitlerowcy otrzymają urlop wielkanocny

FRANKFURT n. MENEM (ZAP) Władze okupacyjne w strefie amerykańskiej postanowiły udzielić urlopu znacznej części internowanych hitlerowców na okres świąteczny. Urlop rozpocząć się ma w Wielki Czwartek i trwać będzie do 1 kwietnia. Wszyscy internowani hitlerowcy zwolnieni zostaną na zaręczenie słowne. Zarządzenie to obejmie ogółem blisko przeszło połowę internowanych hitlerowców. Nie będzie ono dotyczyło internowanych zaszeregowanych do grupy I — najbardziej obciążonych, oraz odbywających kary obozu pracy i więzienia na podstawie wydanych już wyroków.

Przywódcy republikanów chcą »oswobodzić« Petaina

WASZYNGTON — Republikańscy Senatorowie Taft i Vandenberg stanęli na czele „Komitetu Oswobodzenia Petaina". Komitet ten zbiera podpisy na petycji, domagającej się zwolnienia eks-marszałka. Członkowie partii Republikańskiej zbierają również pieniądze celem „stworzenia lepszych warunków bytowania sędziwemu więźniowi".

Jeńcy niemieccy awansują

na doradców w armii brytyjskiej

LONDYN — Podczas [illegible] przemówienia na wtorkowym posiedzeniu Izby Gmin, Minister [illegible] niemieccy jeńcy wojenni mogą wstępować do armii brytyjskiej jako ochotnicy, w charakterze „doradców wojskowych". Zapytany, [illegible] jeńców wojennych w armii brytyjskiej nie jest [illegible] dowym, minister Shinwell odpowiedział: „Nie wiem czy jest to przekroczeniem prawa międzynarodowego, ale w każdym razie będziemy w ten sposób postępować".

Udział Niemiec w planie Marshalla

BERLIN. — Niemiecka Agencja Prasowa, znajdująca się pod kontrolą władz amerykańskich podaje, że niemieckie władze Bizonii przygotowały propozycje, dotyczące udziału Niemiec Zachodnich w planie Marshalla. Rzecznik amerykańskich władz okupacyjnych oświadczył, że Niemcy domagają się zbyt wielkich dostaw ze Stanów Zjednoczonych".

Konferencja Mołotow-Pekkala

LONDYN — We środę wieczorem w Moskwie odbyła się konferencja między min. Mołotowem i premierem Finlandii Mauno Pekkala. W konferencji brali udział przedstawiciele dyplomatyczni ZSRR i Finlandii: Sawonenkow i Sundstroem.

Biały Dom waha się

USA w błędnym kole palestyńskim

NOWY JORK — Decyzja Agencji Żydowskiej w sprawie proklamowania państwa żydowskiego dnia [illegible] maja t. j. w dzień po zakończeniu mandatu brytyjskiego oraz deklaracje delegatów Francji i Kanady [illegible] Radzie Bezpieczeństwa odmawiające wypowiedzenia się [illegible] lub przeciwko planowi USA w sprawie oddania [illegible] pod powiernictwo ONZ, wywołały niewątpliwie poważne zamieszanie w [illegible] lowym.

Rzecznik delegacji USA dał do zrozumienia, że nie wiadomo, czy na wtorkowym posiedzeniu Rady Stany Zjednoczone przedstawią konkretny plan powiernictwa ONZ. Rzecznik dodał, że w związku ze stanowiskiem Francji i Kanady, Stany Zjednoczone muszą ponownie przestudiować swój ostatni projekt. Delegacja USA nie jest bynajmniej pewna, czy plan powierniczy uzyska na Radzie potrzebnych 7 głosów. Wobec tego, zwołanie specjalnej Sesji Generalnego Zgromadzenia stoi raczej pod znakiem zapytania. „New York Times" podał pogłoskę, jakoby prezydent Truman przygotowywał już drogę do uznania [illegible] żydowskiego. Biały Dom zaprzeczył jednak tej pogłosce.

Posiedzenie Rady Naczelnej PPS

WARSZAWA — W dniu 11 kwietnia o godz. 10 rano odbędzie się posiedzenie Rady Naczelnej Polskiej Partii Socjalistycznej.

Na ten sam dzień zwołane zostanie także posiedzenie Związku Parlamentarnego Polskich Socjalistów.

Nieporozumienia załatwi się na szczeblu najwyższym

Posłowie L. P. domagają się konferencji Wielkiej Trójki

LONDYN — 16 brytyjskich posłów z Partii Pracy ze znanym intelektualistą Richardem Crossmanem na czele złożyło we środę w Izbie Gmin rezolucję domagającą się jak najszybszego zwołania konferencji między marszałkiem Stalinem, prezydentem Trumanem, premierem Attlee i przedstawicielami Brytyjskiej Wspólnoty Narodów, marszałkiem Smuts'em i lordem Mountbattenem.

W rezolucji stwierdza się, że sytuacja międzynarodowa uległa ostatnio znacznemu pogorszeniu, wskutek czego należy dołożyć wszelkich starań celem osiągnięcia porozumienia [illegible]

Doły związków zawodowych przeciw prawicowej górze

Nowa rebelia w CIO

NOWY JORK. — Rada Wykonawcza Związku Robotników Portowych CIO w San Francisco powzięła uchwałę, w której podkreśla, że nie solidaryzuje się z polityką kierownictwa CIO. Uchwała zawiera protest przeciwko planowi Marshalla i kandydaturze Trumana na prezydenta. Rada zakomunikowała, że nie poprze kandydaturę polityka, który w desperacki sposób pragnie bez skrupułów przeforsować swą kandydaturę na prezydenta. W powziętej rezolucji Rada Związku robotników portowych atakuje plan Marshalla i wypowiada się za pomocą Stanów Zjednoczonych dla zniszczonych krajów za pośrednictwem ONZ.

Równocześnie Rada CIO w Los Angelos odrzuciła program kierownictwa CIO. Rada CIO w Los Angeles powzięła rezolucję, w której potępiła plan Marshalla i wypowiedziała się za kandydaturą Wallace'a.

Represje Trumana wobec strajkujących

Górnicy USA nie pójdą na kompromis

NOWY JORK — Prezydent Truman w dniu wczorajszym ogłosił oświadczenie, w którym podkreślił, że strajk górników „zagraża dobrobytowi i bezpieczeństwu narodu". Prezydent mianował trzyosobowe komisje, które mają złożyć mu w ciągu 2 tygodni szczegółowe sprawozdanie o przyczynach strajku. Następnie prez. Truman, opierając się na sprawozdaniu, którego treść jest z góry przesądzona, na niekorzyść strajkujących, wyda polecenie ministrowi sprawiedliwości, aby przerwał strajk na 80 dni, zgodnie z ustawą „Taft — Hartley".

Prasa zamieszcza liczne informacje o przebiegu strajku górników. W związku z tym należy przypomnieć istotę sporu między górnikami, a pracodawcami, w wyniku akcji, prowadzonej od dłuższego czasu przez górników, utworzono „fundusz opieki nad górnikiem". Obecnie fundusz liczy 30 milionów dolarów. Górnicy domagają się, aby fundusz został użyty dla przyznania renty starczej wysłużonym górnikom. Producenci węgla mają jednak nadzieję, że uda im się unieważnić podstawę prawną funduszu i przejąć zło-żone pieniądze dla siebie. Postawa górników jest bezkompromisowa. Strajkujący pikietują kopalnie, nosząc transparenty z napisami: „Precz z planem Marshalla, niech żyje plan renty starczej".

Powolne tempo obrad

„Małej Czwórki w sprawie Austrii

LONDYN. — Na kolejnym posiedzeniu zastępców ministrów spraw zagranicznych w sprawie Austrii, delegat amerykański Reber wystąpił z nową propozycją, by konferencja zasięgnęła opinii rządu austriackiego na temat zdolności płatniczej Austrii. Do propozycji Rebera przyłączyły się również delegacje francuska i angielska, przy czym Francuz, generał Cherriere, zaproponował, by sprawa ta została zbadana we Wiedniu przez komisję sojuszniczą łącznie z rządem austriackim. Delegat brytyjski major Ribanks, zgadzając się całkowicie z wnioskiem zasięgnięcia opinii rządu austriackiego, oświadczył, że najlepszą drogą do osiągnięcia porozumienia jest uzgodnienie w pierwszym rzędzie wysokości ogólnej sumy odszkodowania dla Związku Radzieckiego z tytułu całości ustąpionej Austrii własności poniemieckiej.

Odpowiadając na ten nowy wybieg delegacji zachodnich, delegat radziecki Koktomow, stojąc na stanowisku uchwał poczdamskich, sprzeciwił się propozycji amerykańskiej, podkreślając, że w żadnym wypadku austriacka zdolność płatnicza nie może stanowić głównego kryterium przy uzgadnianiu sumy odszkodowań, należnych ZSRR z tytułu własności poniemieckiej. Delegat radziecki zaznaczył, że poglądy rządu austriackiego w tej sprawie nie pozostają w żadnym związku z obradami konferencji.

Dalszy ciąg dyskusji odłożono do następnego [illegible]

Polsko-czeski sojusz gospodarczy musi być jeszcze bardziej zacieśniony

Przemówienie ministra tow. Minca na sesji Polsko-czechosłowackiej Rady Gospodarczej

PRAGA (PAP) — W dniu 24 b. m. na zakończeniu sesji obrad Polsko-Czechosłowackiej Rady Gospodarczej w Pradze przewodniczący delegacji polskiej minister Przemysłu i Handlu Hilary Minc wygłosił przemówienie, które w skrócie podajemy poniżej:

„Przypadło mi w udziale zamknąć obecną sesję Rady Gospodarczej Polsko - Czechosłowackiej refleksjami o perspektywach tej współpracy na następny okres. Dotychczasowe dwudniowe obrady wykazały, że szeroki kompleks umów, zawartych pomiędzy naszymi krajami w lipcu, zdał całkowicie egzamin. Obroty handlowe między naszymi krajami wzrosły się znacznie.

Polsko - czechosłowackie umowy gospodarcze, podpisane w lipcu ub. roku, stanowiły novum w stosunkach międzynarodowych. Szeroki ich zasięg, obejmujący niemal wszystkie dziedziny życia gospodarczego, był możliwy tylko między dwoma krajami o gospodarce planowej, o podobnych ustrojach społecznych, o zbliżonych tendencjach rozwojowych, o całkowitej zgodności interesów politycznych. Tego rodzaju umowy, jak umowy gospodarcze polsko - czechosłowackie, były i są jedynie możliwe do urzeczywistnienia między krajami demokracji ludowej.

Trzeba jednak jasno i wyraźnie powiedzieć, że ze wszystkich krajów demokracji ludowej Polska i Czechosłowacja są tymi krajami, które mają obecnie specjalne warunki dla jeszcze większego, niż między innymi krajami demokracji ludowej, wzajemnego zacieśnienia i rozszerzenia stosunków gospodarczych.

Jakie to są warunki? Są to — po pierwsze, bezpośrednie sąsiedztwo geograficzne i — po drugie, znany powszechnie fakt, że struktury ekonomiczne naszych krajów dopełniają się wzajemnie.

Można powiedzieć, że to, czego brak w Czechosłowacji, istnieje w nadmiarze w Polsce i to, czego brak w Polsce, istnieje w nadmiarze w Czechosłowacji.

Przechodząc do omówienia perspektywy naszej dalszej współpracy, min. Minc stwierdził, co następuje:

1) Polski Bałtyk i Polskie Wybrzeże Bałtyckie muszą się stać w najbliższym czasie również i czechosłowackim Bałtykiem i czechosłowackim wybrzeżem i czechosłowackim morzem. Muszą być stworzone takie warunki, aby Czechosłowacja faktycznie przestała być krajem śródlądowym, a stała się faktycznie krajem o szerokim dostępie do morza.

2) W zakresie współpracy przemysłowej trzeba wszechstronnie rozwijać wymianę doświadczeń między przemysłami obu krajów i zdecydowanie usuwać przeszkody, które stoją lub mogą stać na tej drodze. Trzeba przyśpieszyć realizację budowy wspólnych obiektów polsko - czechosłowackich na terytorium Czechosłowacji i czechosłowacko - polskich na terytorium Polski. Trzeba wreszcie pomyśleć o wzajemnej wymianie siły roboczej kwalifikowanej i niewykwalifikowanej tam, gdzie odczuwa się jej deficyt.

3) Trzeba sobie zdać sprawę z tego, że Polskie Zagłębie przemysłowe śląsko - dąbrowskie i czechosłowackie zagłębie przemysłowe morawsko - ostrawskie leżą w bezpośrednim sąsiedztwie, w wielu punktach.

Trzeba sobie uprzytomnić, że już w niedługim czasie oba te zagłębia produkować będą razem około 80 milionów ton węgla i około 4 mil. stali, co stanowi niemałą siłę. Trzeba opracować i szybko wprowadzić w życie plan wzajemnej koordynacji tych zagłębi przez wspólne wykorzystanie źródeł energii, rozbudowę wspólnej sieci gazociągów, sieci elektrycznej, komunikacyjnej i t. d.

4) W zakresie współpracy rolniczej trzeba opracować i wprowadzić w życie plan wzajemnej pomocy w dziedzinie deficytowych upraw w zależności od najbardziej dogodnych w każdym kraju warunków, przede wszystkim warunków przyrodzonych.

5) W zakresie obrotu towarowego można i trzeba rozszerzać nasz wzajemny handel, dopełniając listy towarowe nowymi artykułami z jednej i drugiej strony. Teraz, kiedyśmy się lepiej poznali, jest to znacznie ułatwione. Można również podjąć próbę stabilizacji cen na wieloletni okres w stosunkach między obu naszymi krajami.

Wydaje mi się, że Rada postąpi słusznie, jeśli zwróci się do rządów obu krajów o wyłonienie specjalnej autorytatywnej komisji, której zleci w ciągu trzech miesięcy opracowanie dokładnego planu rozszerzenia gospodarczych stosunków polsko - czechosłowackich, pod kątem widzenia stworzenia ścisłego gospodarczego polsko - czechosłowackiego sojuszu. Wtedy w pierwszą rocznicę naszych umów lipcowych będziemy mogli jako Rada Gospodarcza Polsko - Czechosłowacka zatwierdzić teksty, dotyczące nowych ważnych ustaleń i porozumień. To niewątpliwie będzie oznaczało dalszy historyczny krok naprzód na drodze wzrostu potęgi i dobrobytu Polski i Czechosłowacji.

Kosztem 6 miliardów zł

wybudujemy wielkie zakłady syntetyczne

WARSZAWA — Rozpatrzone zostały przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów zamierzenia w zakresie budowy Państwowych Zakładów Syntetycznych w Dworach k/Oświęcimia. Zakłady te mają wytwarzać przede wszystkim półfabrykaty chemiczne, poza tym benzynę syntetyczną.

Zamierzenia obejmują następujące zasadnicze prace: budowę oddziału syntezy o zdolności produkcyjnej 80.000 ton produktów syntezy rocznie, budowę oddziału kwasów tłuszczowych i wosków syntetycznych, odbudowę karbidowni i budowę względnie odbudowę urządzeń ogólnych, niezbędnych dla uruchomienia oraz normalnej pracy Zakładów jak np. przygotowanie i uzbrojenie terenów, bocznica kolejowa, rurociąg, warsztaty, garaże itp.

Łączna wysokość nakładów inwestycyjnych, związanych z odbudową PZS w Dworach k/Oświęcimia w latach 1948-51 wyniesie ponad 6 miliardów zł.

Niebezpieczeństwo wojny nie istnieje

stwierdza ambasador tow. Lange

Tow. amb. Oskar Lange — przewodniczący delegacji polskiej w Radzie Społeczno-Gospodarczej ONZ, udzielił przedstawicielowi PAP następujących informacji:

— Jakimi sprawami zajmowała się ostatnia sesja Rady Społeczno-Gospodarczej ONZ i jaki był w pracach tych udział delegacji polskiej?

— Ostatnie posiedzenie Rady Społeczno-Gospodarczej ONZ było pierwszą sesją, w której niedawno wybrana Polska brała udział. Ze spraw o znaczeniu ogólniejszym najważniejszą była dyskusja nad sytuacją gospodarczą świata. Dyskusja ta jest wynikiem wniosku przyjętego z inicjatywy Polski przez Zgromadzenie Generalne ONZ. W myśl tego wniosku, Rada winna regularnie dokonywać przeglądu sytuacji gospodarczej świata.

STANOWISKO POLSKI

W dyskusji podstawą naszego stanowiska było stwierdzenie dysproporcji, jaka powstała między krajami zniszczonymi przez wojnę a krajami, które wojna ominęła i które rozbudowały w jej czasie swój potencjał gospodarczy. Wskazaliśmy na powszechnie uznaną konieczność wyrównania tego stanu rzeczy i przy tej sposobności poruszyliśmy sprawę odbudowy Europy. Zaznaczyliśmy, że odbudowa ta powinna odbywać się na podstawie kryteriów gospodarczych, a nie politycznych. Taki punkt widzenia wymaga lokowania inwestycji międzynarodowych w krajach gwarantujących największą ich produktywność. Np. wyprodukowanie dodatkowej tony węgla jest najtańsze w Polsce, tańsze niż w Niemczech, czy wielu innych krajach. Z tego punktu widzenia poddaliśmy krytyce obecną politykę pewnych rządów, które dążą do jednostronnej odbudowy Europy Zachodniej, z pominięciem innych krajów europejskich. Wskazaliśmy na to, że polityka taka jest sprzeczna z wymogami logiki gospodarczej i że w rzeczywistości kraje Europy Wschodniej, a zwłaszcza Polska, odbudowują się szybciej od Europy Zachodniej. Bez współpracy z krajami Europy Wschodniej odbudowa gospodarki europejskiej będzie bardzo kosztowna i natrafi na dodatkowe trudności.

Poruszyliśmy również kwestię odbudowy Niemiec, stwierdzając, że kraj ten nie może dłużej stanowić centrum gospodarki europejskiej, jak to miało miejsce przed wojną.

OCENA SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ

— Jak ocenia w ogóle tow. Ambasador obecną sytuację międzynarodową?

— Oceniam ją — jak poprzednio — z zupełnym spokojem. W związku z nadchodzącym głosowaniem w Kongresie Stanów Zjednoczonych nad planem Marshalla, rozpoczęto w USA dużą agitację przeciw Związkowi Radzieckiemu i sprzymierzonym z nim państwom oraz ruchom społecznym. Propaganda ta jest również bardzo intensywnie organizowana w krajach Europy zachodniej, która w przededniu głosowania musi „zasłużyć" sobie na pomoc marshallowską. Propaganda wykorzystuje również konsolidację sił ludowych Czechosłowacji, która pokrzyżowała plany polityczne międzynarodowego kapitalizmu.

Duże zdenerwowanie w kołach reakcji na Zachodzie wywołują także zbliżające się wybory we Włoszech.

— Przed trzema miesiącami tow. Ambasador zdecydowanie wypowiedział się przeciw możliwości wybuchu wojny. Czy pogląd ten nie stracił na aktualności?

— Pod tym względem nic się nie zmieniło. Niebezpieczeństwo wojny nadal nie istnieje. Mamy do czynienia z dalszą intensyfikacją ofensywy międzynarodowego kapitału przeciw siłom ludowym na świecie. Nie ma jednak podstaw do przypuszczania, żeby ofensywa ta przybrała formy wojenne. Kraje wielkokapitalistyczne nie są dziś przygotowane technicznie do wojny, a istnieją dziś poważne siły postępowe przeciwne polityce awantur, zmierzające do pokojowego rozwiązania trudności międzynarodowych. Siły te będą niewątpliwie wzrastały. Na dłuższą metę polityka presji, stosowana przez kapitalizm międzynarodowy, okaże się bezskuteczna.

1.200 Amerykanów ożeniło się z Niemkami

FRANKFURT n/Menem. (ZAP) — 3.100 z górą wniosków o małżeństwo z Niemkami wpłynęło w ciągu ostatnich 15 miesięcy do amerykańskich wojsk okupacyjnych. Dotychczas udzielono 1.200 zezwoleń na zawarcie małżeństwa Amerykanów z Niemkami i Austriaczkami. 102 wnioski załatwiono odmownie.

Żona Hessa stanie przed sądem

NORYMBERGA. (ZAP) — Żona Hessa została przewieziona z więzienia do Norymbergi, gdzie niebawem stanie przed sądem. Oskarżyciel sądu wojskowego żąda zaszeregowania jej do grupy szczególnie obciążonych aktywistów partii hitlerowskiej.

Sztorm w porcie gdańskim trwa

GDAŃSK. — Od dnia 21 bm. trwa na Wybrzeżu passa silnych wiatrów. Port gdyński jest od nich częściowo osłonięty położeniem, port gdański zaś wystawiony na wiatr, który dmie z niezmniejszającą się od dwóch dni siłą. Wprowadzenie statków do portu gdańskiego spotkało się z dużymi trudnościami i niebezpieczeństwem tak, że w dniu 22 bm. zaniechano prób, czekając na uspokojenie się sztormu. Statki na redzie portu gdańskiego czekają na poprawę pogody.

Czas letni od końca kwietnia

WARSZAWA. — Coroczne wiosenne przesunięcie zegara o jedną godzinę, czyli wprowadzenie czasu letniego, nastąpi w tym roku nieco później, niż zwykle — najprawdopodobniej z końcem kwietnia.

Dokładna data wprowadzenia czasu letniego podana zostanie niebawem.

Krzyż „Polonia Restituta" dla wnuka Karola Marksa

WARSZAWA — W dniu dzisiejszym w Sali Pompejańskiej Belwederu Prezydent Rzeczypospolitej udekorował Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski wnuka Karola Marksa p. dr. Edgara Longuet i jego małżonkę p. Blanche Longuet.

Wręczając odznaczenia, Obywatel Prezydent powiedział m. in.: *„Te odznaczenia niech będą nie tylko symbolem naszej wdzięczności za pomoc, jakiej okazywaliście Państwo naszym rodakom we Francji w czasie okupacji, ale również wyrazem czci, [illegible] Marksa, a także naszej sympatii dla Państwa osobiście i dla wszystkich postępowych ludzi „Francji"*

Ustąpienie St. R. Dobrowolskiego

WARSZAWA — Jak się dowiaduje SAP, dyrektor departamentu teatrów, St. R. Dobrowolski, złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska. Dobrowolski zamierza poświęcić się całkowicie twórczości literackiej.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Bez maski

НОВОЕ ВРЕМЯ

„Zagadnienia demilitaryzacji Niemiec niejednokrotnie były przedmiotem wspólnych narad czterech mocarstw. Z każdym jednak miesiącem coraz jawniej wychodziła na jaw niechęć amerykańskich i angielskich władz wprowadzania w życie demilitaryzacji. W ostatnich czasach Anglosasi porzucili już ostatnie preteksty, którymi pokrywali swą politykę zachowania wojskowego potencjału Niemiec".

Taka postawa wywołała reakcję ze strony radzieckiej. Marsz. Sokołowski zapytał wreszcie przedstawicieli mocarstw anglosaskich w Radzie Kontroli, czy zamierzają wreszcie urzeczywistnić przyjęte decyzje. W odpowiedzi gen. Brownjohn demonstracyjnie oświadczył:

„Władze brytyjskie nie potrzebują żadnych instrukcji dodatkowych od Komitetu koordynacyjnego i od Rady Kontroli". Całkowicie jasnym jest, że gen. Brownjohn przyparty do muru nie mógł wytłumaczyć w żaden sposób zachowania wojskowo-morskiej bazy w Kilonii, odmowy rozpuszczenia tzw. „grup roboczych", „komend", pozostawienia 1518 stanowisk artylerii zenitowej, 869 punktów obronnych, zerwanie programu likwidacji fabryk zbrojeniowych. Demonstracyjne oświadczenie gen. Brownjohna nie oznaczało nic innego, jak jawne potwierdzenie odmowy zdemilitaryzowania Niemiec."

Brutalna szczerość angielskiego generała, który w swoim oświadczeniu zagalopował się zbyt daleko, skonfundowała nawet jego amerykańskiego kolegę gen. Claya. Obrał on inną metodę, próbując oskarżyć władze sowieckie o niezdemilitaryzowanie portu rostockiego. Clay pominął milczeniem propozycję radziecką wysłania do Rostoku komisji 4 mocarstw, która by na miejscu przekonała się o demilitaryzacji.

„Jeżeli chodzi o gen. Claya to charakteryzuje jego poczynania następujący fakt: w tych dniach amerykańskie władze oświadczyły, że zezwoliły w swej strefie na produkcję aluminium, zabronioną przez Radę Kontroli.

Zarówno generał brytyjski, jak i amerykański zrzucili w ten sposób maski. Prowadzą oni politykę nie demilitaryzacji, a remilitaryzacji Niemiec.

Nic dziwnego, że taka postawa Anglosasów musiała prędzej czy później doprowadzić do praktycznej likwidacji Rady Kontroli.

Koniec ograniczeń w zużyciu prądu

Od 1 kwietnia rachunki normalne

WARSZAWA. — Z dniem 1 kwietnia zostaną na terenie całej Polski zniesione ograniczenia konsumcji prądu.

Ograniczenia w zużyciu prądu spełniły postawione im zadania. Nigdzie w ciągu zimy nasza produkcja przemysłowa nie ucierpiała z powodu braku energii elektrycznej.

Rachunki te za kwiecień będą już normalne. Pamiętać jednak musimy, że prądu nie należy marnotrawić. Zużycie energii elektrycznej w Warszawie jest obecnie prawie pięciokrotnie większe, niż przed wojną. A dzieje się to dlatego, że prąd jest niewspółmiernie tani do cen wszystkich innych towarów, czy usług.

Zimowe ograniczenia konsumcji prądu nie prowadziła tylko Polska, działo się prawie to we wszystkich państwach Europy. We Francji ograniczenia były dużo ostrzejsze, wyłączano bowiem całe ulice. A w Szwecji nawet wyłączano, stacje radiowe.

Lucjan Geissler

Zagadnienie alkoholizmu w klasie robotniczej

Statystyki wykazują, że najwyższe spożycie alkoholu przypada na warstwy pracowników fizycznych. Pomijamy tu na ogół znane spustoszenia, które powoduje alkohol w ustroju ludzkim, zjawisko to ma jednak znacznie poważniejszy aspekt społeczny.

Stratami w skali ogólno-państwowej są: 1) straty dni roboczych w dnie poświąteczne (zamaskowane zwykle w statystykach jako dniówki chorobowe), 2) trudniej uchwytne, a jednak istniejące, zmniejszona wydajność pracy, 3) zubożenie, powodujące automatycznie zwiększenie wydatków na Opiekę Społeczną, 4) zwiększenie wydatków w Służbie Zdrowia, zwłaszcza w zakresie chorób wenerycznych i gruźlicy, gdyż są to częste towarzyszki alkoholizmu, 5) straty materiału ludzkiego i pojazdów w komunikacji i 6) cechy degeneracyjne występujące w potomstwie alkoholików.

Pobieżne już porównania wykazują jaskrawie, że w całkowitym bilansie produkcja alkoholu konsumpcyjnego jest dla Państwa gospodarką deficytową. Lecz natychmiastowe przestawienie produkcji spirytusu n. p. na wyrób mieszanek do napędu motorów spalinowych nie dałoby prawdopodobnie pomyślnego wyniku, podobnie, jak próba prohibicji w USA podczas pierwszej wojny światowej. Sprawa ta jest niewspółmiernie bardziej skomplikowana i dlatego dochodzi do rozmiarów zagadnienia.

Powodem do alkoholizmu są nie „okazje" jak twierdzi ogół, lecz fakt, że alkohol wywołuje w większości wypadków chwilowe rozweselenie, zapomnienie o troskach i pewną gonitwę myślową, zespół, który medycyna nazywa sumarycznie „euforia". Gdyby alkohol nie wywoływał euforii — nie byłoby alkoholizmu, gdyż wódka jest w rzeczy samej ostrym, palącym i niesmacznym płynem. Podobnym płynem jest n. p. czysty, rozcieńczony sok z chrzanu, który przecież nie ma amatorów.

Ciekawy jest dalej fakt, że [illegible] ką cyfrę abstynencji notuje się wśród inteligencji i w pewnych gałęziach sportu. Ludzie pracujący umysłowo mogą stwierdzić po nadmiernym użyciu alkoholu gorszą sprawność umysłu i jako element logicznie szkolony wyciągają odpowiednie wnioski, czego wyrazem jest wyższa niż u innych liczba abstynentów. Trzeba jednak tu zauważyć, że podobne obserwacje mogą poczynić tylko w początkowych zetknięciach się z alkoholem, gdyż dłuższe używanie powoduje już utratę [illegible].

W sporcie przy biegach, skokach, cziułach i wioślarstwie — stoper i miara metryczna udowadniają już na drugi dzień spadek formy, dlatego te gałęzie mają przytłaczającą większość niepijących. Natomiast piłka nożna a nawet i boks nie mają tak oczywistych wskaźników spadku sprawności fizycznej i spostrzega się tu nawet wypadki zbiorowego pijaństwa, ostro krytykowane w prasie sportowej.

Większość jednak ludności, a zwłaszcza pracowników fizycznych nie potrafi wyciągnąć odpowiednich wniosków, tym bardziej, że jak już wspomnieliśmy chroniczne używanie alkoholu przytępia autokontrolę i krytycyzm.

Jeżeli mamy pozbawić robotnika alkoholu, to musimy mu w zamian za utraconą euforię dać inne równorzędne wartości, inaczej nasze wysiłki zakończą się niepowodzeniem, tak jak radykalne próby prohibicji.

Tymi wartościami są naszym zdaniem dobrze urządzone świetlice oraz tworzenie Domy Kultury masowy sport robotniczy, rozrywki intelektualne, a przy tym umiejętnie stosowana już od szkół powszechnych propaganda i dopiero powolne równoległe zmniejszanie ilości alkoholu wypuszczanego na rynek. Oparcie się na samej propagandzie da tylko nikłe wyniki.

Mamy tu jednak na myśli takie właśnie świetlice i Domów Kultury [illegible] robotnik czuł się w nich na prawdę „jak w domu" a nawet i lepiej. Nie sądzimy, aby zewnętrznie wystarczyły twarde ławki i papierowe girlandy, a co do treści same tylko wieczory świetlicowe i to nieraz rzadkie. Placówki te powinny przejść planowo w wygodne kluby robotnicze, do których ciągnęłoby robotnika silniej jak do szynku. Zacisznie urządzone kąty z ładnymi fotelikami, nawet wyściełanymi, gdyż uważamy, że robotnik zasłużył na nie, estetycznie urządzone wnętrze, czyste, jasne i ciepłe, gry umysłowe, prasa codzienna i ilustrowana, biblioteczki z działami z różnych dziedzin, często bowiem można u robotnika wykryć zainteresowania najróżniejszych typów, ukryte zdolności i drzemiące talenty.

Kierownikami tych placówek są przeważnie mężczyźni, a mężczyźni poza specjalistami, rzadko potrafią urządzić wnętrze w sposób miły i przytulny. Mogą się jednak zwrócić bez fałszywego wstydu do kobiet o pomoc. Kobiety są przecież bardzo cennymi sprzymierzeńcami w tej akcji. Żona robotnika stokroć chętniej zobaczy męża w świetlicy, jak w barze.

Nie sądzimy przy tym, aby taka ewolucja wymagała specjalnie wysokich funduszów, przyznawanych do tego centralnie. Kierownicy tych placówek mają z małymi wyjątkami duże, niewykorzystane możliwości w terenie, trzeba jednak włożyć w to sporo pracy, inwencji, dobrej woli i rozłożyć umiejętnie tą pracę na pewien okres inwestycyjny. Do oceny pracy kierownika posłużyć musi zewnętrzny i wewnętrzny całokształt, oraz to, czy wyzyskał wszystkie możliwości, które teren nastręcza i czy może się wykazać inwestycjami, za jego sprawą poczynionymi.

Jest rzeczą jasną, że przy tak pojętych świetlicach i Domów Kultury pójdzie nieporównanie łatwiej i walka z alkoholizmem i wychowanie społeczne.

Oczywiście równie doniosłą rzeczą będzie organizowanie masowego sportu robotniczego, jak i dostarczenie rozrywek kulturalnych po za omówionymi placówkami i zręczne dawkowanie pośredniej propagandy. Celowe byłoby też skoordynowanie tej akcji w rękach jednej z centralnych instytucji o dużym autorytecie i zainicjowanie rywalizacji w tych działach pomiędzy okręgami.

Są to zasadnicze zasady taktyki w walce z alkoholizmem, przy czym do uzyskania zwycięstwa jest konieczne użycie wszystkich odwodów. Walka ta jest nakazem nie tylko ze względów natury państwowej, ale też i dlatego, że alkohol zaczyna u nas już dorastać do „Wroga nr 1" klasy robotniczej.

MIMOCHODEM

Nieinteresująca walka konkurentów

P. Mikołajczyk po krótkim pobycie w Wielkiej Brytanii udał się do Stanów Zjednoczonych. Znalazł się tam pod „dobrą" opieką, o którą postarał mu się były niefortunny ambasador amerykański w Warszawie. Ta „opieka" zapewnia p. Mikołajczykowi nie tylko swobodny pobyt na terenie Stanów Zjednoczonych ale ponadto całkiem niezłe dochody osobiste. „Odwdzięcza" się za to napastliwymi i szkalującymi artykułami na Polskę, w której przecież był dłuższy czas wicepremierem i wyrażał niejednokrotnie głośne, a niejako przymuszone pochwały dla tego, co obecnie oczernia i potępia.

P. Mikołajczyk chce jednak uzyskać dla swej osoby i swojej polityki poparcie wśród Polonii amerykańskiej. Z prezesem Rozmarkiem jeszcze do niedawna byli w stanie otwartej wojny. Ale przyjaciele amerykańscy p. Mikołajczyka mogą bardzo wiele. Przy ich uczynnej pomocy nastąpiło otwarte pogodzenie obydwu dotychczasowych zaciekłych przeciwników i obecnie już za pośrednictwem p. Rozmarka p. Mikołajczyk ma nadzieję znaleźć względy i poparcie Polonii amerykańskiej.

Tym stanem rzeczy uczuli się zaniepokojeni sanacyjni przywódcy emigracji londyńskiej i dlatego też wysłali na teren Stanów Zjednoczonych swego upełnomocnionego delegata w osobie wybitnego fusa przedwojennego reżimu p. Łukasiewicza, b. ambasadora w Paryżu.

Sanacja ma rozwinąć swoje „chody" w Stanach Zjednoczonych. Tutaj przecież przez kilka lat urabiał dla niej grunt zmarły w 1946 roku b. minister Ignacy Matuszewski. Matuszewski „stawiał" na republikanów, popierał Dewey'a, kontrkandydata prezydenta Roosevelta, który bodajże i obecnie ma zamiar jeszcze stanąć w szranki wyborcze.

Ale p. Łukasiewiczowi [illegible] nie jak i p. Mikołajczykowi [illegible] na trafienie może nie tyle do serc Polonii amerykańskiej, ile do jej kieszeni. Konkurencja więc staje się nie tylko polityczna, ale i finansowa. To oczywiście zaostrza walkę między p. Mikołajczykiem a p. Łukasiewiczem. Walka ta wcale nie odbywa się na [illegible] ani [illegible] nie ma nic wspólnego z atmosferą wzajemnego szacunku.

Dlatego też Polonia amerykańska ma nielada widowisko. Obydwaj bowiem nie żałują sobie [illegible] Polacy za oceanem dowiadują się z tej „przyjacielskiej" dyskusji o wielu sprawach, zarówno z okresu przedwojennego jak i czasu wojennego, o których nigdy by się nie dowiedzieli, gdyby właśnie nie szczęśliwy zbieg okoliczności, że spotykają się konkurenci o „rząd dusz" nad Polakami amerykańskimi i konkurenci do zawartości ich [illegible] i portfeli.

Polonia amerykańska nie wykazuje jednak specjalnych zachwytów ani pod adresem jednego, ani też drugiego. Do jej świadomości coraz bardziej [illegible] faktów. A [illegible] Ludowa, [illegible] jak i p. [illegible] i to jest ich jedyną wspólną płaszczyzną [illegible] ta Polska wytrwale prowadzi dalej odbudowę ku podziwowi nawet [illegible] cudzoziemców, że w tej Polsce ludzie pracują w trudnych warunkach, ale wiedzą, że budują lepszą przyszłość.

Wymiana towarowa ze strefą radziecką

Polonia amerykańska [illegible] coraz dokładniej, że interes Polski [illegible] jak i p. [illegible] wszechstronnym [illegible] wojn naszych międzynarodowych stosunków handlowych mówi [illegible] ostatnio umowa między Polską a [illegible] okupacyjną w Niemczech [illegible] że i ta część [illegible] bardzo [illegible]

[illegible] na początku 1946 roku, a druga w 1947 roku. Obecnie więc jest [illegible] i równie [illegible] rok bieżący. Obroty towarowe na [illegible] zawartych [illegible] milionów dolarów, w drugim podniosły się prawie o 100 procent [illegible] kupy [illegible] milionów dolarów, a obecne wzrastają przeszło dwukrotnie, gdyż zostały ustalone w nowozawartej umowie na 56 milionów dolarów.

Co otrzymamy w ramach tej umowy z radzieckiej strefy okupacyjnej w Niemczech?

Rejestr towarów jest bardzo obszerny. Polska otrzyma sole potasowe dla przemysłu chemicznego, drzewo, złom żelazny i chemikalia, a ponadto maszyny, aparaty precyzyjne dla przemysłu włókienniczego, igły oraz szereg innych wyrobów przemysłu metalowego.

Polska ze swej strony będzie eksportowała do radzieckiej strefy okupacyjnej w Niemczech węgiel, koks i benzol, oraz rurówkę, żelazo walcowane, metale kolorowe, a ponadto ryby i szereg innych jeszcze artykułów.

Terminy wzajemnych dostaw przewidują wykonanie umowy w ciągu bieżącego roku.

Z naszego stanowiska

Sprawa Palestyny

(!) Zagadnienie Palestyny ma swoją bardzo bogatą i ciekawą historię, na którą składa się bohaterstwo wytrwałości narodu żydowskiego, zmierzającego do odbudowy swej siedziby narodowej za cenę ofiary krwi trudu pracy oraz niezwykła obłuda i przebiegłość państw anglosaskich, a w danym wypadku, iloście czasookres ostatnich trzydziestu lat, przede wszystkim Wielkiej Brytanii.

W czasie pierwszej wojny światowej Wielka Brytania przyrzekła Żydom utworzenie w Palestynie wolnej siedziby narodowej. Mówiła o tym deklaracja ówczesnego brytyjskiego ministra spraw zagranicznych Balfoura.

Zdawało się, że po wojnie Wielka Brytania będzie się czuła zobowiązana dotrzymać swych obietnic. Objęcie przez nią mandatu nad Palestyną oraz dominı [illegible] dała w ręce wszystkie atuty w tym kierunku. Niestety były wszystkie [illegible] ale brakło dobrej woli. Wielka Brytania od początku poczęła prowadzić podwójną typową dwulicową grę. Popierając Żydów, równocześnie popierała Arabów, co doprowadziło do stanu nieprzerwanej walki na terenie Palestyny między obydwoma narodami.

Element żydowski, który w okresie międzywojennym poważnie zasilił teren Palestyny materiałem ludzkim ze wszystkich krajów świata, a w szczególności z Europy oraz poważnymi zasobami kapitałowymi, znaczne okrzepł, a niezmordowanym wysiłkiem w kraju wybitnie zacofanym poważnie podniósł jego poziom gospodarczy. Zaprowadził racjonalną uprawę roli, przystąpił do tworzenia przemysłu oraz rozwinął wszechstronnie handel międzynarodowy.

Po drugiej wojnie sprawa Palestyny przechodziła różne fazy. Trafiła wreszcie na teren Organizacji Narodów Zjednoczonych i po długotrwałych debatach oraz przewlekłych porozumieniach między zainteresowanymi państwami ONZ powzięła ostateczną — jak wówczas mogło się wydawać — decyzję, na podstawie której został ustalony plan podziału. W Palestynie miały być utworzone dwa odrębne państwa: żydowskie i arabskie oraz samodzielny okręg Jerozolimy. Za planem podziału z wielkich mocarstw [illegible]

Wielka Brytania i w tym momencie pozostała wierna tradycji, prowadząc w dalszym ciągu swą obłudną dwulicową grę polityczną. Jej delegacja w ONZ głosowała przeciwko podziałowi, a po zapadłej decyzji oświadczyła, że Anglia nie będzie przeszkadzać w realizacji podziału, ale [illegible] w niej udziału i u- [illegible]

Można doskonale zdać sobie sprawę co takie oświadczenie znaczy ze strony państwa, które na terenie Palestyny faktycznie wykonuje władzę, posiada tam swoje oddziały wojskowe i policję. Nic dziwnego, że po tym oświadczeniu przybrały na sile walki żydowsko-arabskie. „Bezstronna" Anglia [illegible] która jest przeznaczona dla Żydów. Arabowie natomiast kromają odpowiednią ilość.

Po wyraźnym opowiedzeniu się Stanów Zjednoczonych, Wielka Brytania zagrała już swobodnie, licząc na sympatię wszystkich państw arabskich, z którymi miała już poważnie nadwyrężone stosunki. Za jednym zamachem próbuje równocześnie zmniejszyć siłę atrakcyjną Stanów Zjednoczonych, które w międzyczasie stały [illegible]

[illegible] lestyński mandat Wielkiej Brytanii i w związku z tym zapowiedziała ona wycofanie swych wojsk. Powołana przez ONZ komisja palestyńska domaga się sprowadzenia międzynarodowych sił zbrojnych, których obecność umożliwiłaby jej przeprowadzenie planu podziału oraz utrzymanie porządku do czasu zorganizowania normalnych władz miejscowych.

Tak powinien wyglądać dalszy ciąg sprawy Palestyny. Wobec odmowy Wielkiej Brytanii co do wzięcia udziału w realizacji ustalonego przez ONZ podziału kraju, zapewnienie dostatecznych po temu sił winno z ramienia ONZ spaść przede wszystkim na Stany Zjednoczone i Rosję Radziecką.

Stany pewnie, ale konsekwentnie poczęły się wycofywać z poprzedniego stanowiska, tłumacząc się, że nie dysponują odpowiednimi kontyngentami swych wojsk. O [illegible] anglosaskie koncesje naftowe, oraz [illegible] tereny eksploatacyjne. [illegible] Anglosasi również chętnie obejmą, rywalizując między sobą.

Grając nieustannie na sympatię państw arabskich oraz wysuwając „naftowy" argument, W. Brytania nie zawiodła się w swych kalkulacjach politycznych. Polityką swą doprowadziła do tego, że Stany Zjednoczone zmieniają obecnie swe stanowisko w sprawie Palestyny i [illegible] popierania planu podziału, za którym oddały swój głos na Zgromadzeniu Generalnym [illegible] Organizacji Narodów Zjednoczonych ma ulec [illegible] kapitalistyczno-imperialistycznych [illegible] saskich. W ostatnim momencie znajdują [illegible] sprzeczny [illegible] cząc się z powziętymi zobowiązaniami wobec całego świata, a przede wszystkim wobec narodu żydowskiego, który uparcie i bohatersko broni swego prawa do [illegible]

[illegible] Kongresu amerykańskiego wyrażając swoje oburzenie z powodu chwiejnej i wiarołomnej polityki prezydenta Trumana, [illegible] wie Labour Party rzucają gromy na premiera Attlee i min. Bevina za [illegible] nie łudźmy się, aby te odosobnione głosy miały jakiekolwiek [illegible] końcowe [illegible] Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii.

Jedynie niezmienną postawę w sprawie Palestyny zajmuje Rosja Radziecka. Jej przedstawiciel w Radzie Bezpieczeństwa min. Gromyko zdecydowanie potępił stanowisko Stanów Zjednoczonych, domagając się pełnej realizacji uchwały Zgromadzenia Generalnego ONZ i wykonania planu podziału.

Jak silny jest wpływ interesów kapitalistycznych w tej sprawie świadczy fakt, że prez. Truman zrezygnował z popierania planu podziału ze szkodą swoich własnych interesów wyborczych, gdyż wielomilionowa masa Żydów amerykańskich w tych warunkach nie odda mu swych głosów przy najbliższych wyborach.

Kapitalizm decyduje i wydaje rozstrzygające rozkazy. Dla niego nie istnieją względy słuszności, prawa narodów, ani nawet jego własne na [illegible] uroczystsze zo- [illegible]

Pierwsze wpłaty na fundusz oszczędnościowy

mają być dokonane w kwietniu br.

WAŻNE INFORMACJE DLA WPŁACAJĄCYCH.

WARSZAWA (SAP) Dziennik Ustaw z 20 marca 1948 r. przynosi rozporządzenie ministra Skarbu w sprawie wykonania ustawy o obowiązku społecznego oszczędzania z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1948 r.

Rozporządzenie to obejmuje uczestników społecznego funduszu oszczędnościowego wszystkich trzech kategorii, tj. prywatnego przemysłu, rzemiosła, handlu i usług dla rolnictwa oraz dla pracy najemnej.

CENTRALĄ BĘDZIE BGK

Centralnym bankiem dla społecznego funduszu oszczędzania jest Bank Gospodarstwa Krajowego do którego przelewają wszystkie wkłady oszczędnościowe PKO i KKO. [illegible] sprawy dla oszczędzającego prywatnego przemysłu, rzemiosła [illegible], usług oraz pracy najemnej [illegible] PKO, oszczędności rolników załatwiane są natomiast przez KKO.

Zbiornicami wpłat dla wszystkich oszczędzających są odnośne władze podatkowe, które poza tym — w stosunku do rolników — ustalają wysokość wpłat.

ZASADA KUMULACJI.

Wysokość dochodów i zarobków, podlegających oszczędzaniu, kumuluje się podobnie jak przy obliczaniu podatku dochodowego. Jeżeli np. ktoś otrzymuje od poszczególnych pracodawców wynagrodzenie nie podlegające obowiązkowi społecznego oszczędzania, powinien wszystkie te wynagrodzenia zsumować przy końcu roku i od tej sumy wnieść przypadającą dla niego należność oszczędnościową.

Jeżeli ktoś wniósł składkę oszczędnościową tylko od pewnej części swego dochodu, musi przy końcu roku uiścić odpowiednio obliczoną dopłatę.

Jeżeli ktoś otrzymuje od jednego pracodawcy dwa lub kilka wynagrodzeń — dana instytucja kumuluje wszystko razem i potrąca swemu pracownikowi odpowiednio wysoką składkę oszczędnościową.

Rolnicy, którzy poza dochodem z roli posiadają jeszcze dochody z handlu, pracy najemnej itp., muszą przy końcu roku skumulować wszystkie swoje dochody w celu obliczenia odpowiedniej należności społecznego oszczędzania i wyrównania różnicy pomiędzy nią a wpłaconymi już [illegible].

WYPŁATA OSZCZĘDNOŚCI

Każdy oszczędzający otrzymuje z PKO lub KKO książeczkę oszczędnościowo - inwestycyjną odpowiedniego [illegible] A, B lub C. Książeczki są [illegible], wkłady oprocentowane 2 proc. w stosunku rocznym.

[illegible] i osobom prawnym odsetki będą wypłacane, natomiast osobom prywatnym jedynie w formie [illegible] ubezpieczeniowej. W ten sposób każdy z obowiązkowo oszczędzających będzie jednocześnie automatycznie ubezpieczony w PKO na wypadek śmierci. Uprawnionymi do podjęcia świadczenia pośmiertnego jest najbliższa rodzina, ewentualnie spadkobiercy — po przedstawieniu dowodów śmierci oszczędzającego.

O zwolnieniu części wkładu oszczędnościowego decyduje BGK. Za podstawę do zwolnienia mogą [illegible] wzięte tylko te nakłady inwestycyjne których spis ustali Rada Ministrów. Dotyczą one m. in. budowy, nabycia środków i urządzeń przemysłowych, zakup maszyn i narzędzi, udziału w spółdzielniach wytwórczych i mieszkaniowych itp. Wniosek o zwolnienie składa się za pośrednictwem [illegible] władz podatkowych do PKO lub KKO.

Do zgłoszenia o całkowitym wycofaniu wkładów lub kupna renty dożywotniej należy dołączyć: 1) dowód ukończenia 65 lat życia, 2) zaświadczenie lekarza urzędowego o utracie zdolności do pracy, 3) zaświadczenie właściwej gminy o braku dostatecznych środków utrzymania.

PIERWSZE WPŁATY

Prywatny przemysł, rzemiosło i handel mają wpłacić do dnia 20 kwietnia br. zaliczki za okres od 1 stycznia 1948 r. W następnych miesiącach zaliczki wpłacane być mają do połowy każdego bieżącego miesiąca.

Rolnicy mają wpłacić połowę należności za cały rok 1948 w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia o ustalonym rocznym wkładzie oszczędnościowym. W razie nie otrzymania zawiadomienia, rolnik obowiązany jest do dnia 1 lipca 1948 r. wpłacić zaliczkę w wysokości połowy należnej zaliczki na podatek gruntowy.

Składki oszczędnościowe dla pracowników najemnych pobierane będą przez pracodawcę przy wypłacie wynagrodzenia za maj 1948 r.

W razie nie wpłacenia składek w ustalonych terminach, nastąpi przymusowe ściągnięcie wraz z kosztami egzekucyjnymi.

Współzawodnictwo w akcji kulturalno-oświatowej

celem upowszechnienia książki

(x) Wydziały kulturalno - oświatowe organizacyj zawodowych przystępują obecnie do realizacji w terenie hasła współzawodnictwa pracy. Pierwszy krok w tym kierunku uczynił Centralny Związek Zawodowy Górników, który opracował już konkretne formy współzawodnictwa na odcinku kulturalno-oświatowym.

Postanowiono więc w świetlicach robotniczych stworzyć dla współzawodnictwa produkcyjnego odpowiednie warunki przez celową i planową propagandę. Praktycznie więc w świetlicach ruch współzawodnictwa pracy w zakładach pracy zostanie uwypuklony przez omawianie osiągnięć produkcyjnych, wyników współzawodnictwa i nakreślenie sylwetek przodowników pracy. Jednocześnie prowadzone będzie współzawodnictwo na odcinku pracy kulturalno - oświatowej. Związek Górników układ o współzawodnictwie pracy między świetlicami wyobraża sobie w formie dwóch zasadniczych akcyj. Przede wszystkim współzawodnictwo wyrażać się ma przez wszechstronne rozbudowanie akcji kulturalno - oświatowej na terenie świetlic, a następnie przez podniesienie poziomu pracy w świetlicach pod względem artystycznym i wychowawczym.

Ponieważ poziom pracy świetlic [illegible] zostaną na grupy [illegible] bywać się będzie według tego podziału. Zespoły świetlicowe uzyskujące najlepsze wyniki otrzymają nagrody, oraz awansowane zostaną do wyższych grup.

Pierwszy etap współzawodnictwa *przewidziany jest do końca maja br. przy czym górnicy spodziewają się pokaźnych rezultatów. przejawiania [illegible] go klimatu dla współzawodnictwa produkcyjnego i wzbogacenie treści pracy kulturalno - oświatowej.*

Przypuszczać należy, że za przykładem górników pójdą wkrótce i inne związki zawodowe, inicjując podobne akcje.

Nawiązując do zapoczątkowanego współzawodnictwa w pracy kulturalno-oświatowej chcemy zwrócić uwagę kierownictwa świetlic robotniczych na ważny fagment pracy, mogący znaleźć szerokie pole do popisu w inicjowanej akcji.

Chodzi nam o sprawę upowszechnienia książki.

Tym zagadnieniem zajmuje się specjalnie powołany komitet w skali ogólnopaństwowej, który ma przeprowadzić tak swe poczynania, aby książka znalazła się naprawdę w rękach robotnika. Bo dziś robotnik nie może pozwolić sobie na kupno książki, [illegible] drugie, co stwierdza wielu [illegible] robotniczych książka nie jest odpowiednio upowszechniona przez należyty kolportaż i sieć biblioteczną.

Współzawodnictwo na polu pracy kulturalno - oświatowej [illegible] dlatego skierować [illegible] gadnienie [illegible]

Niech w tej akcji biorą udział wszystkie świetlice i biblioteki związkowe. Powiększone liczby książek w bibliotekach oraz racjonalna propaganda czytelnictwa przez zespoły czytelnicze, wieczory dyskusyjne itp. przyczynią się niewątpliwie do upowszechnienia książki.

[illegible] współzawodnictwa w [illegible] kulturalno [illegible] w terenie robotniczym zadania, których realizację postawił sobie za cel komitet upowszechnienia książki i [illegible]

Perspektywy

Państwo i jednostka

Współczesne społeczeństwa, — w celu osiągnięcia pewnych określonych zadań, tworzą wielorakie formy związków i organizacji poszczególnych klas, grup, zawodów, korporacji zrzeszając poszczególne jednostki. Najistotniejszą i nadrzędną formą organizacji danego społeczeństwa narodu jest państwo.

Państwo powinno być [illegible] woli ogólnej i wykonawcą tej [illegible] O ile grupa rządząca [illegible] cielką potrzeb demokracji ludowej, — państwo służy i spełnia wolę ludu. Niestety — jak dotychczas — w większości państw kapitalistycznych, rządy znajdują się w rękach burżuazji i są wyrazem celów i programów rządzącej klasy, - ściślej — jeszcze wielkiego kapitału i wielkiego obszarnictwa. Oczywiście że w stosunkach międzynarodowych — taki rząd i takie państwo będzie broniło interesów grupy — klasy rządzącej, a w stosunkach wewnętrznych również będzie ściśle [illegible] zachowanie wszystkich [illegible] rzyści i przywilejów tejże grupy.

Mimo najwięcej demokratycznych i liberalnych konstytucji, wszelkie usiłowania, zmierzające do głębokich i rzeczywistych reform, jakie wysuwa ruch socjalistyczny, stojący na gruncie marksistowskim, będą usilnie zwalczane w drodze represji policyjnych i nacisku prasy: będą puszczane w ruch [illegible] środki i hasła: interes [illegible] niebezpieczeństwo zewnętrzne, upadek przemysłu itd., itd. Propaganda ta, zawsze otrzyma dodatkowe „realne poparcie” — w postaci presji policyjnej.

[illegible]

USA, Francji, Anglii, Belgii itp., zwalczano w naszych oczach wszelki ruch robotniczy, nie tylko w zakresie zagadnień podstawowych, — jak upaństwowienie własności prywatnej, — lecz zdawało się — w sprawach zupełnie bezspornych, jak wywalczanie na legalnej drodze lepszych warunków pracy i płacy. Przykładem klasycznym może być [illegible] ustawa Taft-Hartley [illegible] w Stanach Zjednoczonych.

Jest to oczywiście tylko potwierdzenie głębokiego odkrycia Marksa, że państwo dotychczas spełniało rolę narzędzia dla ujarzmienia i wyzysku innych klas, przez klasę panującą — w szczególności — wielki kapitalizm. Pogoń za rynkami [illegible] nowymi surowcami. stwo[illegible] podatne podłoże dla wybujałego nacjonalizmu, ubranego w pozory naukowości, t. zn., teorie [illegible]mu narodowego, lub teorie rasistowskie. Teorie te, rozbudzały [illegible] i nienawiść jednych narodów względem drugich i nadawały „sankcje moralne” wszelkim najpotworniejszym gwałtom i bezprawiom: wojnom, niszczeniu miast, zatruwaniu gazami ludzi, tworzeniu obozów przymusowych — aż do krematoriów hitlerowskich włącznie.

W stosunkach wewnętrznych, sankcjonowały i usprawiedliwiały wyzysk człowieka przez człowieka. Proletariat, który tworzy swoją [illegible] bogactwa [illegible] realizuje wielkie [illegible] umysłu ludzkiego — [illegible] dla dobra człowieka, lecz przeciwko człowiekowi, jak to obecnie ma miejsce w ustro[illegible]

W [illegible] klasowego burżuazyjnego państwa, proletariat nie [illegible] przeciwstawić się — [illegible] imperialistycznym, [illegible] obracaniu wielkich wynalazków przeciwko człowiekowi (dynamit, energia atomowa).

Nowy porządek rzeczy, ustalony przez proletariat — jako klasę istotnie rządzącą — [illegible]

[illegible] nia takich warunków wewnątrz każdego społeczeństwa, aby praca służyła wszystkim, była dobrem ogólnym; aby zdobycze wiedzy i kultury, były dostępne dla wszystkich, aby między narodami panowała braterska współpraca - wreszcie, - aby jednostka mogła wszystkie swoje siły i zdolności poświęcić postępowi, a nie - jak to jest obecnie, - że wielkie odkrycia i wynalazki, służą często dziełu zniszczenia i nieszczęściu milionów.

[illegible] 33

ŻART SAMUELA THORTONA

Nagle Morley zatrzymał klacz i począł pilnie nasłuchiwać. Wydawało mu się, że posłyszał czyjeś stąpanie po błocie. Nadstawił ucha. Ależ tak, najwyraźniej ktoś konno człapie za nim poprzez kałuże. Zawrócił i ukrywszy się za wysokim krzakiem, czekał z rewolwerem w ręku. Po chwili z zarośli wyłonił się ogromny, chudy koń, niosący na grzbiecie tłustego człowieka siedzącego wygodnie pomiędzy okazałymi jukami. Pucułowaty jeździec odziany był w obszerny płaszcz i długie gumowe buty. Wielki cowboyski kapelusz wpadał mu na oczy, zakrywając niemal całą twarz. W ręku trzymał długą trzcinę, którą od czasu do czasu zachęcał do żywszego ruchu zrezygnowanego wierzchowca. Morley przekonawszy się, że tajemniczy jeździec nie wygląda groźnie, wyjechał na drogę, witając uprzejmie podróżnego.

„Dzień dobry” — powiedział, dotykając kapelusza. Grubas drgnął gwałtownie i o mało nie spadł z konia. Natychmiast też podniósł obie ręce do góry. Morley z uśmiechem zatknął za pas rewolwer.

„Niech się pan nie boi. Nie mam zamiaru pana obrabować” — powiedział wesoło.

„Nie”? — Zdumiał się tłuścioch.

„Alez, zapewniam pana, że nie. Niechże pan opuści ręce”. Jeździec usłuchał i poprawił się w siodle.

„Chwała Bogu” — mruknął, wznosząc oczy ku niebu.

„Dokąd pan jedzie?” — spytał Morley.

„Do miasteczka”.

„I zna pan drogę?”

„Oczywiście”.

„No, to jeśli pan nie ma nic przeciwko temu, pojedziemy razem. Dobrze? Nazywam się Jack Morley”.

„Bardzo mi miło poznać pana. Jestem Daniel Front, z zawodu i z zamiłowania żongler cyrkowy” — powiedział, starając się zdjąć z głowy kapelusz. „Będę bardzo rad z pańskiego towarzystwa”.

Morley zawrócił klacz i jechał obok cyrkowca. Olbrzymi koń grubasa spoglądał niechętnym okiem na to niespodziewane towarzystwo.

„Ładną pan ma wierzchówkę” — powiedział z uznaniem mister Front.

„A tak, niezła kobyłka”.

„Można zapytać czym się pan zajmuje?”

„Jestem farmerem”, mruknął Morley.

„Piękne i miłe zajęcie” — pokiwał głową żongler. „Ale, ale. Czas już przecież na śniadanie” — dodał rozwiązując jeden z worków wiszących u dużego siodła. Po chwili wydobył pokaźny bochen chleba i różowy krążek kiełbasy.

„Może pan pozwoli się poczęstować” — zaproponował, otwierając składany nóż.

„Bardzo chętnie. Nic nie wziąłem na drogę i jestem trochę głodny” — przyznał się Morley.

„No właśnie. Ja tam nigdy nie wyruszam bez prowiantu” — uśmiechnął się grubas, odcinając spory kawał kiełbasy i podając go Morleyowi. Posłyszawszy szelest papieru, koń żonglera przystanął nagle i odwróciwszy łeb czekał cierpliwie, dopóki jego pan nie poczęstował go sporą kromką chleba. Dopiero wtedy ruszył w dalszą drogę.

„Mądra bestia” — mruknął Morley z uznaniem.

„Cóż dziwnego, cyrkowiec” — zaśmiał się Front.

Posiliwszy się nieco, Morley nabrał lepszego humoru i z nadzieją w pomyślną przyszłość kłusował obok swego dziwnego towarzysza. Wyjechali teraz na równą, szeroką drogę. Konie szły raźniej, czując twardy grunt pod kopytami.

„Już niedaleko” — powiedział w pewnym momencie żongler. I rzeczywiście, niebawem spostrzegli na horyzoncie niewyraźne kontury zabudowań.

Owo „sławne” miasteczko wyglądało raczej jak zapadła wieś. Po obu stronach błotnistej drogi stały niewielkie parterowe domki ogrodzone przeważnie drewnianymi walącymi się płotami, które zdawały się pamiętać niezwykle odległe czasy. Pośród tych zabudowań królował duży budynek z szeroką werandą, nad którą wisiał barwny szyld z napisem „Bill Morgan”. Liczne butelki i kufle stojące w oknach wskazywały wyraźnie na charakter tego lokalu. W tym też kierunku Daniel Front [illegible] bez namysłu swego [illegible]

Czerwony Kraków

składa hołd bohaterom roku 1936

KRAKÓW (ri) — W rocznicę wypadków marcowych roku 1936 odbyła się w Krakowie w sali „Sokoła" uroczysta Akademia, na którą przybyli członkowie obu partii robotniczych, oraz szerokie rzesze publiczności bezpartyjnej. Zebrani uczcili na wstępie jednominutowym milczeniem pamięć poległych za wolność, lud i socjalizm bohaterów klasy robotniczej. Następnie tow. Krawczyk z PPR wygłosił referat, w którym omówił walki, jakie prowadził proletariat polski w dwudziestoletnim okresie [illegible].

Tow. Ziller, wiceprzewodniczący Wojewódzkiej Rady PPS w obszernym przemówieniu scharakteryzował tło i przyczyny zajść marcowych jak również dał całokształt walk, jakie prowadził w tym okresie robotniczy „Czerwony Kraków".

W wyniku przemówień zebrani uchwalili rezolucję, w której stwierdzają, że tylko zdecydowana walka z WRN-owskimi rozbijaczami jedności robotniczej, oraz dalsze zbliżenie ideologiczne obu partii robotniczych przyspieszy organiczne połączenie PPS i PPR.

—o—

„Semperit" w rocznicę swych wielkich dni

Również w tym dniu robotnicy Krakowskich Zakładów Gumowych „Semperit", którzy w roku 1936 pierwszy rozpoczął walkę z władzami sanacyjnymi przeciwko wyzyskowi i krzywdzie krakowskiej klasy robotniczej, uczcili pamięć swych poległych braci.

Przemówienia okolicznościowe wygłosili tow. Kubicki, Rażny i Homan. Mówcy podkreślili konieczność jedności polskiej klasy robotniczej dla pełnego zwycięstwa demokracji i socjalizmu.

Gimnazjum Drzewne w Krzeszowicach

wyszkoli stolarzy-artystów

KRAKÓW (m) W Krzeszowicach otwarte zostało Gimnazjum Drzewne i mechaniczna stolarnia przy Państw. Zakładzie Wychowawczym. W uroczystości otwarcia wzięli udział przedstawiciel Min. Oświaty, dyr. Dep. szkolenia zawodowego mgr. Pamuła kurator OSK tow. dr. Bielas, naczelnicy wydziałów Kuratorium i wizytatorzy, przedstawiciele partii politycznych, Zw. Zaw. Prac. Leśnych i Przemysłu Drzewnego oraz władze miejscowego samorządu.

W licznych przemówieniach podkreślono znaczenie nowo otwartej placówki, która wyszkoli nowe kadry fachowców przemysłu drzewnego i artystów - stolarzy.

Gimnazjum otwarte zostało przy wydatnej pomocy Kuratorium OSK. Mechaniczna stolarnia w której uczniowie zapoznają się praktycznie z przeróbką drzewa i produkcja została przejęta przez Min. Oświaty. Dotąd podlegała ona Zjednoczeniu Przem. Drzewnego Okr. Krakowskiego. Zasługą pracowników tych zakładów jest uruchomienie ich po wojnie i stałe ulepszanie.

Warto zaznaczyć, że gimnazjum i warsztaty mieszczą się na miejscu dawnych stajen wyścigowych utrzymywanych przed wojną przez rząd sanacyjny.

Sprawy kultury

Fortepian dla dziecka robotnika za postęp w nauce

KRAKÓW (IM) W ramach akcji rozdzielnictwa instrumentów muzycznych, Wojewódzki Wydział Kultury i Sztuki w Krakowie przydzielił 2 fortepiany dla wiejskiego Ogniska Muzycznego pow. bialskiego, jeden fortepian świetlicy TUR w Rudniku pow. myślenickiego oraz jeden fortepian robotnikowi fabryki Z[illegible] Gwiżdż[illegible].

Dziecko tow. Gwiżdża jest jednym z najzdolniejszych uczniów Szkoły Umuzykalniającej i instrument przyznany mu został jako wyróżnienie za dobre postępy w nauce.

AKCJA KRAK. BIURA KONCERTOWEGO

KRAKÓW (IM) Dyrektorem Biura Koncertowego na okręg krakowski mianowany został sekretarz Zw. Zaw. Muzyków, Tadeusz Rebczyński.

Biuro koncertowe okręgu krakowskiego podejmuje obecnie ożywioną działalność tak na terenie samego miasta jak i na obszarze [illegible] krakowskiego i rzeszowskiego. Między innymi w Starym Teatrze odbywać się będą niedzielne poranki muzyczne z udziałem wybitnych artystów polskich i zagranicznych. Jako pierwsi wystąpią na tych koncertach znany pianista Władysław Kędra i popularna śpiewaczka Aniela Szlemińska.

W działalności swej Biuro Koncertowe kłaść będzie duży nacisk na akcję prowincjonalną, mającą na celu upowszechnienie dobrej muzyki wśród szerokich warstw społeczeństwa. Pierwsze koncerty tego typu zorganizuje Biuro koncertowe w początkach kwietnia, zaczynając od Tarnowa.

SZKOŁA UMUZYKALNIAJĄCA W KĘTACH

KRAKÓW (IM) Zarząd miasta Kęty przejął uchwałą Miejskiej Rady Narodowej na własność miasta tamtejszą Szkołę Umuzykalniającą. Jest to pierwsza miejska szkoła [illegible] w województwie [illegible].

Piłkarze czescy w Krakowie

KRAKÓW (CJ) — W czasie świąt Wielkanocnych gościć będą w Krakowie doskonałe dwie drużyny czeskie, a to: Zilina i Ślezka Ostrava.

Ślezka Ostrava grać będzie w niedzielę o godz. 15.30 i poniedziałek o 11.30 z Cracovią na stadionie Cracovii. Mecz ten dostarczy wiele emocji dla miłośników sportu piłkarskiego.

Ślezka Ostrava zajmuje obecnie czwarte miejsce w lidze czeskiej i może się poszczycić takimi wynikami jak: zwycięstwo nad najlepszą drużyną Europy CDKA (Moskwa) 4:3 oraz nad drużynami: francuskimi jak Lyon 3:1, Alzir 6:0, Jangs Fellongs [illegible] i wielu innymi. Ostatnio drużyna ta pokonała także Cechie (Karlin) 6:2 i 4:2, zremisowała ze Slavią 1:1, Bohamions 3:3 i Bratislavą 1:1.

Zaznaczyć należy, [illegible] szym zespołem od Ziliny. Bowiem zeszłej niedzieli wygrała z nią 4:0. Cracovia też wykazuje ostatnio doskonałą formę, o czym świadczy zwycięstwo nad mistrzem Polski z 1[illegible] roku Wartą i 1946 roku z Polonią [illegible] ich własnych boiskach. Cracovia do powyższego spotkania wystąpi w swym najsilniejszym składzie.

W drugi dzień świąt tj. w poniedziałek, odbędzie się rewanż tych drużyn tj. Cracovii i Ślezkiej Ostravy o godz. 11,30, także na boisku Cracovii.

Wisła gościć będzie u siebie Zilinę, z którą rozegra spotkanie w poniedziałek o godz. 15,30 na własnym boisku.

Bokserzy - żołnierzom na „Święcone"

KRAKÓW (CJ) — We wtorek odbyło się spotkanie pięściarskie dwóch teamów w skład których wchodzili bokserzy Cracovii, Grabii, Wisły i Garbarni.

Dochód z tej imprezy jest przeznaczony na „Święcone" dla żołnierzy.

Ogółem odbyło się 9 walk.

Waga kogucia I — Bielewicz (Cr) nokautuje w drugiej rundzie Krowickiego I (Cr).

waga kogucia II — Krowicki II (Cr) wygrywa na punkty z Wachlem (Wi)

waga piórkowa I — Szczur (Gr.) remisuje z Kucharczykiem (Wi)

waga piórkowa II — Maderski (Cr) nokautuje w trzeciej rundzie [illegible]nowskiego (Gr.)

waga piórkowa III — Grzmiąca (Wi) nokautuje w drugiej rundzie Lisika (Cr)

waga lekka — Kocajda (Garb.) wygrywa na punkty z Lisikiem (Gr)

waga lekka II — Szczerbowski (Cr) zwycięża na punkty twardego Lisa (Cr)

waga półśrednia — Motyka (Cr) bije na punkty Mikulskiego (Gr).

W ostatniej walce dnia w wadze średniej Piątkowski (Wi) w pierwszej minucie nokautuje Huberala z Grabii.

Sędziował w ringu ob. Pamuła.

Jeszcze jeden stadion sportowy w Krakowie

KRAKÓW (CJ) — Uchwałą Miejskiej Rady Narodowej z dnia 23. III. udzielono zezwolenia na budowę stadionu Grzegórzeckiemu Robotniczemu Klubowi Sportowemu.

Jest to dużą zasługą wiceprezydenta tow. St. Dziwlika, tow. red. Stattera i wiceprzewodniczącego OKZZ tow. W. Dzierwy.

Obok stadionu powstanie park zabaw dla dzieci i miejsce wytchnienia dla świata pracy.

Koszykarze AZS (Warszawa) w Krakowie

KRAKÓW (CJ) — W Krakowie w czasie świąt Wielkanocnych gościć będzie mistrzowski zespół koszykarzy AZS (Warszawa), który rozegra [illegible]a spotkania z Wisłą i miejscowym AZS-em z cyklu ligi koszykowej. W niedzielę 28 bm. AZS warszawski spotka się z Wisłą w sali Ośrodka wojewódzkiego WF przy ul. Piłsudskiego o godz. 17.

W poniedziałek zaś zespół akademików warszawskich walczył będzie z kolegami krakowskimi w tej samej sali o godz. 12.

Przydziały dla dzieci

Miejski Wydział Aprowizacji podaje do wiadomości, że w miesiącu kwietniu br. wydawane będzie mleko świeże na kartki:

1) Zarządu Miejskiego „M" odcinki Nr 1 — 7 oraz IRD 3 i IRD 7 odcinki Nr 32 — 38 (dla dzieci do lat 7) po 1 litrze każdy odcinek

2) Na karty Ministerstwa Komunikacji „M" „MK" odcinki Nr. 1 — 14 oraz IRD 3 [illegible] dzieci do lat 7 [illegible] — 43 po 0,50 litra na odcinek.

3) Na karty Przemysłu Węglowego, Hutniczego i Wiertniczego „M" odcinki Nr. 3 — 9 po 1 litrze na odcinek, oraz IRD 6 i IRD 7 odcinki Nr. 32 — 45 po 0,50 litra na odcinek.

Mleko wydawać będą sklepy w dniach od 1 — 10 odcinek 1 — 3, względnie 32 — 34, 1 — 6, 30 — 35, 3 [illegible] w dniach od 11 — 20 odcinek 4 — 5, względnie 35 — 38, 7 — 10, 36 — 39, 6 — 7, 38 — 4[illegible] w dniach od 21 — 30 odcinek 6 — 7 względnie 37 — 38, 11 [illegible] 40 — 43, 8 — 9, 42 — 45.

W związku z powyższym wzywa się posiadaczy kart aby bezwzględnie w terminie do 5 kwietnia br. uskutecznili rejestrację pod rygorem utraty mleka świeżego.

Na mleko i na słodycze należy rejestrować II-gi odcinek rejestracyjny tylko w sklepach rejonowo-mie[illegible].

Zgon prof. Fryderyka Zolla

KRAKÓW. — W Krakowie zmarł w wieku 82 lat prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego dr Fryderyk Zoll, jeden z najwybitniejszych znawców prawa cywilnego.

Zmarły pełnił obowiązki profesora U. J. przez 50 lat. Był rektorem [illegible] wielokrotnie dziekanem wydziału Prawa. Pozostawił bogatą spuściznę naukową z dziedziny prawa cywilnego i międzynarodowego prywatnego.

Prof. Zoll był wybitnym [illegible] komisji kodyfikacyjnej oraz autorem projektu prawa rzeczowego.

Praca lekarzy i aptek U. S. w okresie Świąt Wielkiejnocy

W W. Piątek i W. Sobotę lekarze domowi i dentyści Ubezpieczalni będą przyjmować chorych tylko przed południem. Ambulatoria lekarskie specjalistyczne będą czynne w W. Piątek od godz. 8 - 13, a w W. Sobotę od 8 - 11.

Stacje zabiegowe Ubezpieczalni i ambulatorium chorób wenerycznych dla kobiet w Centrali U. S. będą przyjmować w W. Piątek normalnie, zaś w W. Sobotę będą nieczynne.

W Święta Wielkanocne w dniach 28 i 29 marca b. r. będzie czynny bez przerwy dyżur lekarski w budynku Ubezpieczalni przy ul. Batorego 3, nr tel. 5[illegible] - 70. Apteki Ubezpieczalni będą czynne w W. Piątek od godz. 8 - 12, w W. Sobotę od godz. 8 - 11, zaś w drugim dniu Świąt (pon. 1) od godz. 8 - 12.

CO • GDZIE • KIEDY

RADIO

Najciekawsze audycje [illegible] Krakowskiej na dzień [illegible]

6.20 „Zegarynka muzyczna"; 8,[illegible] informacje ogólnopolskie; 8,25 skrzynka PCK.; 8,35 „Lalka"; 8,50 muzyka; 9,20 lekcja języka czeskiego; 12,25 muzyka kameralna; 13,[illegible] Andante Cantabile z V Symfonii E-moll Czajkowskiego; 13,05 muzyka; 14,00 muzyka włoska; 14,30 pieśni; 15,25 lekcja języka czeskiego; 16,[illegible] „Streptomycyna — nowy lek"; 16,[illegible] audycja dla chorych; 16,45 „Chłopiec Salskich stepów"; 17,00 Wielkopiątkowe nabożeństwo; 17,45 odczyt; 18.00 koncert dla przodowników świata pracy; 18,45 „Moja pieśń wieczorna"; 19,15 „Jan Sebastian Bach"; 20,20 Feliks Rączkowski — utwory organowe; 20,50 Pieśni Wielkotygodniowe; 21,10 Pieśni kompozytorów francuskich; 21,30 „Bułgaria przemawia do Polski"; 22,00 „Jegor Bułyczow" fragmenty; [illegible] muzyka; 22,50 utwory organowe; [illegible] ostatnie wiadomości; 23,30 Hymn i koniec audycji.

Opera dla świata pracy

KRAKÓW (IM). W akcji upowszechnienia, Opera Krakowska zorganizowała w roku bież. cykl przedstawień popołudniowych dla młodzieży oraz bezpłatne przedstawienia operowe dla świata pracy. Przedstawienia bezpłatne odbywają się raz w miesiącu, przy czym do tej chwili w ramach ich wystawiono „Straszny Dwór" Moniuszki, „Pajace" i „Fausta". Przedstawień dla młodzieży jest 4 — 6 miesięcznie. Dotychczas młodzież miała okazję do zobaczenia „Cyrulika Sewilskiego" i „Strasznego Dworu", zaś młodzież akademicka „Halki" i „Fausta".

23 marca odbyło się 14 z kolei przedstawienie dla młodzieży szkolnej, którego program obejmował „Cyrulika Sewilskiego". Tłumnie zebrana młodzież gorąco oklaskiwała wykonawców ob. Tarską w roli Rozyny, Klonowskiego jako hrabiego, Wolaka w roli tytułowej, Koczowskiego, [illegible]kiewiczową i Linkę. Orkiestrą Filharmonii Krakowskiej dyrygował dyr. Kopyciński.

—

„Służba Polsce" w powiecie olkuskim

OLKUSZ [illegible] — W tych dniach Powiatowa Komisja Popularyzacji „Służba Polsce", rekrutująca się z pracowników powiatowej komendy Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w Olkuszu, zorganizowała na terenie poszczególnych gmin i miasteczek w powiecie olkuskim szereg zebrań informacyjnych w sprawie powszechnego obowiązku przysposobienia zawodowego, wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

W zebraniach wzięła udział gremialnie młodzież zorganizowana w OM TUR, ZWM, WICI i ZMD, która z entuzjazmem przyjęła hasła i idee prowadzące młodzież do służby pracy dla Polski Ludowej. Wszędzie podkreślono rezolucje, podkreślające przystąpienie do pracy dla zrealizowania wielkich haseł w nowej organizacji „Służby Polsce". W poszczególnych miejscowościach wybrano komendantów lokalnych.

Generalna ofensywa przeciw piratom szos

Powołanie do życia specjalnego komitetu

KATOWICE (T) [illegible] w [illegible] drogach, spowodowane zarówno [illegible] winy lekkomyślnych a często [illegible] trzeźwych kierowców i sam[illegible] przechodniów, zmusiły w rezult[illegible] [illegible] kow [illegible] go stanu.

Z inicjatywy w tym kierunku wyszła MO w porozumieniu ze Związkiem Transportowców, Polskim Związkiem Motocyklowym i Automobilklubem Polskim, oraz czynnym na terenie powiatu bytomskiego Komitetem walki z anarchią drogową.

Ostatnio odbyło się w Katowicach [illegible] [illegible], podjęciu środków zaradczych, oraz powołaniu do życia specjalnego komitetu, którego celem byłoby udzielenie pomocy działającym dotąd czynnikom kontrolnym ruchu drogowego. Zebranie to odbyło się przy udziale organizacyj społecznych, przedstawicieli przemysłu, władz wojewódzkich oraz prasy.

Niezmie[illegible] ciekawy referat na temat wyników kilkumiesięcznej pracy działającego na terenie powiatu bytomskiego Komitetu Walki z anarchią drogową, wygłosił założyciel tegoż komitetu dr. I. Chrzanowski. W skład komitetu bytomskiego weszli przedstawiciele miejscowego społeczeństwa oraz członkowie czynnego na tamtejszym terenie Związku Motocyklowego, którzy służąc swą wiedzą fachową i sprzętem motorowym ruszyli wraz z milicyjną brygadą kontrolną [illegible] piratami dróg. Służba [illegible] graniczała się jednakże tylko do kontroli dróg w powiecie bytomskim. O wynikach tej niezmiernie pożytecznej akcji mówią najlepiej cyfry.

W okresie od listopada do końca lutego skontrolowano ponad 19 tys pojazdów, ukarano za przekroczenie przepisów drogowych ponad 2.200 kierowców, sporządzono 336 doniesień karno-administracyjnych, oraz 18 kierowców skierowano wraz z aktami oskarżenia do sądu.

Przystępując do zorganizowania podobnej akcji na szczeblu wojewódzkim, opracowano już w ogólnych na razie zarysach plan pracy. Przygotowano formularze aktów oskarżenia, do użytku organów kontrolnych M O. jako kompetentnych władz w wypadku przekroczenia przepisów o ruchu drogowym. Automobilklub Polski wraz ze Zw. Motocyklowym oraz Zw. Transportowców przystąpi do przeszkolenia [illegible] zakresie wiedzy fachowej milicjan[illegible]tów, którzy wchodzić będą w skład brygady kontrolnej. Ponadto udzielona zostanie pomoc w zakresie dostarczenia na usługi tejże brygady motocykli i aut, oraz pomocniczego personelu.

Szczegółowy plan pracy w zakresie samej kontroli ruchu drogowego, opracowany zostanie przez zainteresowane czynniki.

[illegible] prz[illegible] pełne [illegible] [illegible]czy jednakże sama kontrola pojazdów na drogach. Trzeba równolegle prowadzić akcję propagandową i uświadamiającą całego społeczeństwa. Fundamentalną rolę na tym odcinku odegrać musi nauczycielstwo, które przez specjalne prelekcje pouczyć winno młodzież szkolną o fatalnych skutkach nieostrożnego przechodzenia przez jezdnie.

Żywa dyskusja, jaka wywiązała się na zebraniu, świadczy dobitnie, że społeczeństwo dużą rolę przywiązuje do zagadnień bezpieczeństwa na drogach.

W zakończeniu zebrania powołano do życia specjalny komitet, któremu dano nazwę Komisji Porozumiewawczej dla usprawnienia bezpieczeństwa drogowego. Do współpracy w utworzonej komisji wciągnięto [illegible] Zw. Transportowców, jak i Zw. Automobilowy, [illegible]tomobilklub Polski, sądownictwo, przedstawicieli przemysłu, oraz inne organizacje, zainteresowane tą akcją.

Na uwagę zasługuje fakt, że z inicjatywą podjęcia generalnej walki z anarchią na drogach wystąpiło województwo śląsko - dąbrowskie jako pierwsze spośród wszystkich województw w Polsce.

Wyniki tej akcji będą jednakże tylko połowiczne, jeżeli zagadnieniem tym nie zainteresują się centralne czynniki oraz reszta województw.

Koncert młodych talentów

Sam już afisz widniejący na wszystkich słupach miasta wystarczył by zgromadzić w sali Filharmonii Śląskiej tłumy publiczności, która tym razem szukała tam nie tyle muzyki co sensacji i zaspokojenia ciekawości.

[illegible] nych skierowanych to na estradę to na publiczność — sensacją również był aparat filmowy [illegible] koncertu przez radio.

Punktem kulminacyjnym zaś był występ małego sześcioletniego skrzypka Adasia Górskiego. Ta drobna figurka dziecka o miłym naturalnym i dziecinnym zachowaniu — z chwilą rozpoczęcia koncertu Viraldiego zmieniła się nagle w dojrzałego artystę.

Wszystko w tym dziecku jest zdumiewające „jest fenomenem: Pamięć kolosalna, muzykalność niezawodna i technika mająca już pewną wirtuozerię w sobie. Tego rodzaju zjawisko muzyczne trudno kategoriami normalnymi pojąć, jest to bowiem pewnego rodzaju wybrykiem natury.

Adaś Górski — według słów rodziców uczy się na skrzypcach zaledwie 15 miesięcy — jest uczniem od początku profesora Szafranka a w domu pracuje zaledwie godzinę [illegible] z matką.

Można sobie stąd wyprowadzić wnioski do jakich rezultatów dojdzie to dziecko w wieku młodzieńczym i dojrzałym jeżeli .. będzie miało rozsądne i pedagogiczne otoczenie, odpowiednie warunki spokoju nerwów i zdrowie fizyczne.

Adaś grał z orkiestrą poza koncertem Viraldiego część koncertu Viraldiego Bacewiczowej - poza tym moc bisów przy akompiamencie matki doskonałej pianistki.

W pozostałych numerach koncertu wystąpili uczniowie szkoły braci Szafranków: Salaman odegrał bardzo poprawnie koncert Mendelsohna. skrzypek Karwat — koncert Brucha oraz zaawansowana z pewnym już zacięciem wirtuozowskim Grychołówna w XII Rapsodii Liszta.

Słowa pochwały należą się dla małej orkiestry, którą prowadzi prof. Szafranek, brzmi ona bardzo sprawnie, ciepło i stanowi doskonały zaczątek przyszłego większego zespołu

I. FARYASZEWSKA.

Haladas - węgierski gość AKS-u i Sarmacji

CHORZÓW — [illegible] Wielkanocnych bawić będzie [illegible]sku doskonała węgierska drużyna piłkarska I Ligi - Haladas. Goście zaliczają się do najlepszych zespołów piłkarskich swego kraju i zajmują w tegorocznych mistrzostwach Węgier środkowe miejsce w tabeli.

Ostatnie ciekawe ich wyniki są następujące: Elektromos 4:2, Csepel 2:0, Ujpest 0:0, Ferencvaros 1:1 i 4:2, Szeged 2:0 i 5:1, Szolnok 2:1 i [illegible]

Wyniki te gwarantują, że na stadionie w Chorzowie zobaczymy piłkarzy o klasie dawno niewidzianej, to też należy się spodziewać, że wielkanocne mecze zgromadzą zapewne tłumy widzów, żądnych obejrzenia — po szarzyźnie ligowej — piłki nożnej w dobrym wydaniu.

Węgrzy wystąpią w następującym składzie: Buki — bramka, Tolgyesi, Kovacs III — obrona. Kulcsar, Nemeth i Szalai — pomoc, Fezes, Ko[illegible] — atak. W składzie tym figuruje aż 5 reprezentacyjnych graczy węgierskich, są nimi. Tolgyesi, Kulcsar Sza[illegible]

[illegible] mecz rozegrają piłkarze węgierscy z Sarmacją w Będzinie o godz. 16.00, zaś drugi z ligowym AKS-em, w którym wystąpią po dłuższej przerwie Barański i Janduda. Początek meczu w Chorzowie, [illegible]

[illegible]

Bergtal i Michalik kandydatami na sędziów olimpijskich.

WARSZAWA. — Na zapytanie Międzynarodowego Zw. Piłki Nożnej Polski Związek Piłki Nożnej podał kandydatury 2 sędziów międzynarodowych piłkarskich do prowadzenia zawodów w turnieju olimpijskim w Londynie. Są to sędziowie Bergtal i Michalik.

[illegible]

WARSZAWA. — Komisja Sporto[illegible]a P Z Kol. zgłosiła do GUKF na Igrzyska Bałkańskie 5 torowców i f szosowców.

Zawody na torze, które odbędą się w dniach 18, 19 i 20 czerwca, obejmą sprint, 1000 m ze startu zatrzymanego, [illegible], drużynowe i 25 [illegible] dziesięcioma finiszami.

Wyścig na szosie odbędzie się 20 czerwca na dystansie 240 km

Piłka nożna na Zaolziu

KS „Siła" z Trzyńca spotkała się w Czeskim Cieszynie [illegible] TSK „Cesky Tesin" uzyskując wynik remisowy 3:3 (2:2). Mecz prowadził obiektywnie sędzia Kozok.

W Karwinie miejscowa KS „Polonia" przegrała z czeskim zespołem SK „Orlova" w stosunku 2:6 (2:3). Do przerwy gra była na ogół wyrównana, po zmianie pól — duża przewaga Czechów. W drużynie polskiej strzelcem obydwu bramek był Sznajder. Sędziował ob. Binek.

Pierwszy mecz z cyklu rozgrywek o mistrzostwo podokręgu Bielsko — Biała, rozegrany w Cieszynie zakończył się zasłużonym zwycięstwem drużyny miejscowej w stosunku 2:0 (0:0). W drużynie „Piasta" zawiódł atak, w którym wyróżnił się jedynie lewoskrzydłowy Bylica. W drużynie gości dobra była obrona. Sędziował ob. Gaweł.

KS BAILDON — RKS CZARNI

W pierwszy dzień Świąt odbędą się w Sosnowcu interesujące [illegible]dy piłkarskie pomiędzy KS „[illegible]don" i RKS „Czarni".

Zawody budzą duże zainteresowanie, „Czarni" wystąpią w wzmocnionym składzie z nowo pozyskanymi zawodnikami, a publiczn[illegible] Zagłębia będzie [illegible] glądania ładnej gry.

CZY wiecie że...?

..Karol Bergtal udał się samolotem do Londynu na międzynarodowy kurs sędziów piłkarskich, a wobec tego, że otrzymał on wizę bardzo późno, Anglicy odstąpili mu w samolocie swoje miejsce służbowe.

..tradycyjną nagrodę im. Sergiusza Kirowa, którą rokrocznie rozgrywają łyżwiarze radzieccy, zdobyli w tym roku w konkurencji żeńskiej Kołczewnikowa, zaś w męskiej Kudriawcew.

..podczas wyścigów bojerów, rozegranych na jeziorze Kisz, (koło Rygi) Estończyk Czuczełow ustanowił pierwszy radziecki rekord bojerowy, osiągając przeciętną szybkość 87,800 m na godzinę.

..słowacka drużyna piłki nożnej TS Trencin pokonała tu szwedzki zespół FC Malmo 2:1 (1:1). Szwedzi zasłużyli na lepszy wynik.

..bokserski mistrz świata wagi muszej Irlandczyk Rinty Monaghan, który kilka miesięcy temu zdobył mistrzostwo świata, bijąc Dado Marino dowiódł, że jest właściwym człowiekiem na właściwym miejscu, wygrywając z pretendentem do tytułu, poprzednim mistrzem świata Anglikiem Jackie Peterson przez k. o. w 7 rundzie.

..Grochów otrzymał pismo od Warty domagające się odszkodowania w kwocie ponad 60 tys złotych, za nieprzybycie pięściarzy Grochowa do Poznania.

...czołowy czechosłowacki klub bokserski SK „Olomuniec" ASO przybędzie w maju do Polski i zmierzy się w Poznaniu z miejscową „Wartą" dn. 18 maja, po czym rozegra jeszcze dwa mecze w Bydgoszczy i Gdyni.